

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

'Εγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησία δραχμῆς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μὴνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'—Τόμος 46ος

Ἀθήναι, 21 Ἰανουαρίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 8

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Οὐφ ! ἔκανε, κουράστηκα. Σὺ
μπορεῖς νὰ χορεύῃς ὅλη τὴν ἡμέρα
χωρὶς νὰ καταλάβῃς κουρασθῇ. Ἀλλὰ
τί ὁμορφος χορὸς ! Ὁχ μὲ τὸν μά-
θως, Μαριά μου, ἔ ;

— Ὁχ σοῦ τὸν μάθω,
καὶ νὰ ἰδῇς ποῦ ὅταν τὸν
χορεύουν δυὸ εἶναι πιδ
ὁμορφος.

— Μὰ ἐγὼ δὲν χορεύω
σὰν καὶ σένα. Σὺ χορεύεις
πέρα πολὺ ὁμορφα.

— Τὸ λοιπὸν θὰ μὲ δεί-
ρῃ ἡ μάνα σου σὰν τὴν
Ναφτέ ;

— Ποιὸς, ἡ γιαγιά μου ;
Καλέ, τί κάθεται καὶ μοῦ
λές, Μαριά μου. Ποτέ της
δὲν δέρνει ἡ γιαγιά μου,
δὲν εἶναι τσιγγάνα ἡ για-
γιά μου.

Ἡ γυφτοπούλα δὲν μπο-
ροῦσε νὰ καταλάβῃ πὼς
γίνεται νὰ ὑπάρχῃ ἄνθρω-
πος ποῦ δὲν ἔδειρε ποτέ
του οὔτε τὰ δικά του παι-
διά, οὔτε τὰ ξένα.

— Εἶναι καλή, εἶπε.
Τὸν μάλλωσε τὸν ἀφέντη
γιατὶ μ' ἔβαλε φυλακή. Ἡ
μάνα σου εἶναι ὁ ἀφέν-
της ;

— Ἀφέντης ; Τίνος ἀ-
φέντης ; Τί παράξενα λό-
για εἶναι αὐτά ; Ὁ πατέ-
ρας μου εἶναι ἀγορφυλάκας
καὶ προσέχει νὰ μὴν κλέ-
βουν τὰ κτήματα τῶν ἀν-
θρώπων κι' ὅταν πιάσῃ
κανένα κλέφτη τὸν βάζει
φυλακή. Ἡ γιαγιά μου τὸν
ἔχει παιδί της καὶ γι' αὐ-
τὸ τὴν ἀκούει καὶ κάνει

ὅ,τι τοῦ πῇ. Σεῖς δὲν τὴν ἀκούτε τὴ
μάνα σας ;

— Τὴν ἀκούμε. Μὰ ἡ δική σου ἡ
μάνα ποῦ εἶναι ;

— Πέθανε πρὶν περπατήσω ἀκό-

μα καὶ μ' ἀνάβρεψε ὁ πατέρας μου
κι' ἡ γιαγιά μου. . . Μὰ τί στέκεσαι
αὐτοῦ ; δὲν ἔρχεσαι νὰ καθήσῃς ἐδῶ
κοντὰ μου νὰ μιλοῦμε καλύτερα ;

Ἡ γυφτοπούλα πλησίασε καὶ ἡ
Ἑμορφία τῆς ἔκανε θέση κι' ἤρθε
καὶ χώθηκε κι' αὐτὴ στὴ μεγάλη
πολυθρόνα τῆς γιαγιάς κοντὰ στὴ
φίλητῃς.

— Δὲν μοῦ λές, Μαριά,
εἶπε ἡ Ἑμορφία ἀγκαλιά-
ζοντας τὸν λαιμὸ τῆς γυ-
φτοπούλας μὲ τὸ χέρι της.
εἶχάτε κι' ἄλλα κορίτσια
στὴ συντροφιά σας ; καὶ
χόρευαν ὅλα σὰν καὶ σένα ;

— Ὁ, ὅχι σὰν καὶ μένα.
Ἐγὼ ἤμουν ἡ καλύτερη
στὸ χορὸ καὶ ὅλα τὰ κο-
ρίτσια μὲ ζήλευαν καὶ μά-
λιστα ἡ Αἰρέ.

— Ἐγὼ ὅμως δὲν θὰ σὲ
ζηλεύω, Μαριά μου, καὶ
μάλιστα θὰ σ' ἀγαπῶ.

— Ἀχ, τὰ ματάκια σου,
Μορφούλα μου, τί γλυκὰ
ποῦ εἶναι. Τὰ βλέπω καὶ
θυμᾶμαι τὰ μάτια τοῦ
Ζάκη.

— Καὶ ποιὸς εἶναι αὐ-
τὸς ὁ Ζάκης ;

— Ἐνα παιδί δικό μας
ποῦ μὲ σήκωνε στὰ χέρια
τοῦ ὅταν ἤμουν κουρασμέ-
νη καὶ δὲν μ' ἄφηνε ὁ
Τίζκος ν' ἀνεβῶ καὶ νὰ
καθίσω στ' ἀμάξι ὅταν
πηγαίναμε ἀπὸ τὴν μία
πολιτεία στὴν ἄλλη.

— Καὶ τὸν ἀφῆσες κι'
ἐφυγες ;

— Ὁχι, ὁ Τίζκος τὸν
πούλησε σ' ἄλλους πατριῶ-
τες μας γιατί ἔπαιρνε τὸ
δίκιο μου κάθε φορὰ ποῦ
ἤθελαν νὰ μὲ δείρουν.
Ποιὸς ξέρει τώρα ποῦ βρί-
σκεται ὁ καϊμένος καὶ ποῦ

« Ἐπλυνε τὴν πληγὴ τῆς Μαριάς μὲ κροῦ νερό »

ταξιδεύει. Τὸν καίμενο τὸν Ζάκη.

— «Ὅστε λοιπὸν ταξιδεύετε μὲ τ' ἀμάξια ;

— Ναί, φορτώνουμε στ' ἀμάξια ὅλα μας τὰ πράγματα, τίς γριές, τὰ μικρὰ παιδιὰ καὶ τοὺς ἄρρωστους. Οἱ ἄλλοι πηγαίνουν περπατώντας.

— Θ' ἀργήτε πολὺ μὲ τ' ἀμάξια.

— Καὶ τί ἀνάγκη ἔχομε νὰ βιαστούμε ; Ὅταν πεινάσουμε προστάζει ὁ ἀρχηγὸς καὶ σταματοῦν τ' ἀμάξια. Ἀνάβουμε φωτιά, στήνουμε ἕνα καζάνι, μαγειρεύουμε, τρώμε καὶ πάλι δρόμο. Ὅταν νυχτώσῃ στήνουμε μιὰ σκηνή καὶ μέσα σ' αὐτὴν πλαγιάζουμε.

— Θὰ ἔχετε φορτωμένα τ' ἀμάξια σας μ' ἕνα σωρὸ φαγώσιμα, λάδι, βούτυρο, τυρί, ἀλεύρι.

— Χὰ χὰ χὰ ! ἔκανε ἡ Μαριά ξεσπώντας σὲ γέλια. Ἡ θάλασσα δὲν ἔχει ψάρια καὶ τὰ δάση κυνήγι ; Τὰ δάση δὲν ἔχουν δένδρα μὲ καρποὺς καὶ οἱ κῆποι λαχανικά. Τὰ παιδιὰ μας εἶναι διαβολάκια καὶ μᾶς φέρνουν ἕνα σωρὸ πράγματα, δὲν μᾶς ἀφήνουν ἔτσι.

— Ναί, μὰ τὰ κλέβουν ! Ὅταν κόψω ἕνα μῆλο ἀπὸ ξένο δέντρο δίχως νὰ ρωτήσω, αὐτὸ λέγεται κλεψιά, φώναξε ἡ Ἐμορφία, ποὺ ὁ πατέρας της τὴν εἶχε μάθει ἀπὸ μικρὴ νὰ σέβεται τὴν ξένη ιδιοκτησία.

— Ἀμ δέ, ἔκανε ἡ Μαριά. Ὁ ἡλίας ψήνει τὰ μῆλα γιὰ νὰ τὰ τρῶνε ὅσοι δὲν ἔχουν μηλιές. Τὰ πουλάκια πῶς τὰ τρῶν τὰ μῆλα, δίχως νὰ τὰ μέλῃ καθόλου ;

— Δὲν εἶναι τὸ ἴδιο, εἶπε ἡ Ἐμορφία κουνώντας τὸ κεφάλι της. Καὶ τὰ φορέματα, καὶ τὰ παπούτσια ποὺ τὰ βρῖσκετε ;

— Νά, πηγαίνουμε σὲ μιὰ μεγάλη πολιτεία, μαζεύουμε παράδες, ὁ ἀρχηγὸς μᾶς τὰ μοιράζει καὶ ὁ καθένας κάνει τὸ μερίδιό του ὅ,τι θέλει. Ὁ Ζάκης πρὶν φύγῃ μοῦ ἀγόρασε ἕναν ὠραῖο λαιμὸ ἀπὸ κοράλλι· τί ἔμορφος ποὺ ἦταν. Μὰ ἡ Ναφτέ μοῦ τὸν πῆρε καὶ τὸν ἔδωσε στὴν κόρη της, ἡ κλέφτρα !

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ τὰ μάτια της ἀστράψαν καὶ τὸ πρόσωπό της πήρε μιὰ σκληρὴ ἔκφραση.

— Τί κακὸ κορίτσι ποὺ εἶναι ! σκέφθηκε ἡ Ἐμορφία.

Καὶ βλέποντάς την συλλογιζόταν ποιά διαφορά μπορούσε νὰ ὑπάρχῃ ἀνάμεσα στὸ νὰ κλέβῃ κανεὶς δαυτικά ἢ μῆλα ἀπὸ ἕνα περιβόλι καὶ νὰ κλέβῃ ἕνα λαιμὸ ἀπὸ κοράλλι. «Γιατί ; Τὸ ἕνα εἶναι κλεψιά καὶ τὸ ἄλλο δὲν εἶναι ;» ἀποροῦσε.

Δὲν πρόλαβε ὅμως νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα, γιατί ἡ γιαγιά της φώ-

ναξε τὰ δυὸ κορίτσια στὴν κουζίνα νὰ τὴν βοηθήσουν γιατί οἱ δουλειές τοῦ σπιτιοῦ εἶχαν μείνει πίσω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ἡ κυρὰ-Μαριά ἦταν μιὰ λαμπρὴ γυναίκα, ἀγαθὴ καὶ φιλόνητο. Ὅποτε ἔδλεπε τὸν πλησίον της νὰ ὑποφέρῃ ἢ νὰ κινδυνεύῃ, δὲν σκεπτόταν, δὲν ἐλογάριαζε τίποτε. Ἐνα μόνον ἔδλεπε μπροστὰ της ; πῶς νὰ τὸν σώσῃ. Ἀργότερα λογιζεύονταν, καταλάβαινε πῶς ἴσως ἔκανε ἀνοησία καὶ τότε τὰ ἔβαζε μ' ἐκεῖνον τὸν ἴδιον ποὺ εἶχε εὐεργετήσει.

Ἔτσι καὶ τώρα. Ὅταν πρωτοεἶδε τὸ παντέρημο καὶ κουρελιάρικο κορίτσακι, ποὺ ἦταν σὲ τέτοιο σημεῖο ξενητικωμένο ὥστε νὰ βγάξῃ ἀπὸ τὸ χῶμα καὶ νὰ τρώῃ ὠμές ρίζες, ἀποφάσισε στὴ στιγμὴ νὰ τὸ πάρῃ στὸ σπῆτι της, ὅπως θὰ εὐχόταν νὰ γίνῃ καὶ στὴν Ἐμορφία, ἂν τυχὸν βρισκόταν καὶ ἡ ἔγγονή της σὲ τέτοια ἀνάγκη. Τώρα ὅμως ἔδρισκε πῶς εἶχε κάνει ἴσως ἀσχημα νὰ πάρῃ μιὰ τέτοια ἀπόφαση. Δηλαδή τὸ κορίτσι δὲν φαινόταν κακὸ, μὰ πάντοτε πρέπει νὰ εἶναι κανεὶς δύσπιστος μ' αὐτοὺς τοὺς παλιοκατσίγανους καὶ γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὴν προσέχῃ ὅλη ὥρα.

Καὶ ἡ γιαγιά, ἐνῶ ἔστρωνε τὰ κρεβάτια στὸ ἐπάνω πάτωμα εἶχε τ' αὐτὴ της τεντωμένο γιὰ ν' ἀκούσῃ τί γίνεται κάτω. Πάει καλὰ, τὰ κορίτσια γελοῦσαν. Δὲν φαινόταν κακὸ κορίτσι ἡ Μαριά, μὰ ἦταν ἄραγε ἀλήθεια αὐτὰ ποὺ ἔλεγε, πῶς τὸ βασάνιζαν οἱ Ἀτσίγγανοι ; «Ἀσχημα θὰ ἔκανα ποὺ τὸ κράτησα ! Τί τὸ ἤθελα ; Μὰ πάλι, μπορούσα νὰ κάνω κι' ἄλλως ;»

Θὰ μπορούσε νὰ μονολογῇ ἔτσι ὥρες ὁλόκληρες ἡ καλὴ γυναίκα καὶ πάλι νὰ μὴν καταλήξῃ σὲ κανένα ὀριστικὸ συμπέρασμα. Μὰ ὁ μονόλογός της κόπηκε ξαφνικὰ ἀπὸ μιὰ στριγγιὰ φωνῇ ποὺ ἀκούστηκε ἀπ' τὸν κήπο.

Κατέβηκε στὴ στιγμὴ τὴ σκάλα μὲ ὅλη τὴν γρηγοράδα τῶν γεροντικών ποδιῶν της.

Τί εἶχε συμβῆ ;

Ἡ Μαριά, συνειθισμένη νὰ ζῇ ὅλη ὥρα ἔξω στὸν ἀνοιχτὸ οὐρανὸ, εἶχε στενοχωρηθεῖ κλεισμένη μέσα στοὺς τέσσερες τοίχους καὶ μιὰ στιγμὴ λείε στὴν Ἐμορφία :

— Μορφούλα μου, δὲν πάμε λιγάκι ἔξω νὰ πάρουμε ἀέρα ; Ἔσκασα ἐδῶ μέσα.

— Πᾶμε στὸ περιβόλι, εἶπε ἡ Ἐμορφία, ποὺ ἀφορμὴ ἤθελε νὰ περπατήσῃ λίγο στὸ κῆπο.

Ἀφοῦ ἔκανε δυὸ-τρεῖς βόλτες, λείε πάλι ἡ γυφτοπούλα στὴ φίλῃ της : — Δὲν ἀνοίγομε λιγάκι καὶ τὴν πόρτα τοῦ κήπου νὰ ἴδουμε τοὺς περαστικούς ;

Ἡ Ἐμορφία ἀνοίξε πρόθυμα τὴν πόρτα, δίχως νὰ σκεφθῇ πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ ἀνοίξῃ δίχως νὰ ρωτήσῃ πρῶτα τὴ γιαγιά της, καὶ τὰ δυὸ κορίτσακια βγήκαν ἔξω καὶ ἄρχισαν νὰ περπατοῦν ἐπάνω κάτω.

Τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ἔρχόταν τὸ χασαπόπουλο ποὺ ἔφερνε ἀπὸ τὸ κοντινὸ χωριὸ κρέας στὸ σπῆτι τοῦ παπᾶ. Πίσω ἔρχόταν ὁ σκύλος του. Δυστυχῶς παντοῦ ὑπάρχουν κακὰ παιδιὰ ποὺ τοὺς ἀρέσει νὰ βασανίζουν τὰ ζῶα. Ἔτσι, δυὸ παιδιὰ μόλις εἶδαν τὸν σκύλο εἶπαν μεταξύ τους :

— Τὸν πιάνομε νὰ τοῦ δέσουμε ἀγκάθια στὴν οὐρά ;

Καὶ παρευθὺς, «ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον» τσάκωναν τὸν σκύλο καὶ ἔβαλαν τὸν σκοπὸ τους σ' ἐφαρμογή.

Ὁ δυστυχισμένος ὁ σκύλος ἦταν ἡμερος καὶ στάθηκε, νομίζοντας πῶς θὰ διασκεδάσῃ καὶ αὐτός. Μὰ μόλις τὸν ἄφησαν ἐλεύθερον καὶ ἔνοιωσε ἀγκάθια νὰ πληγώνουν τὰ πόδια του, κατάλαβε πῶς δὲν ἦταν πιά ἀστεῖο καὶ στράφηκε ἀπειλητικὰ πρὸς τὰ παιδιὰ, δείχνοντας τὰ φοβερά του δόντια. Τὰ παιδιὰ τὸ ἔβαλαν στὰ πόδια, ὁ σκύλος τὰ κυνήγησε μανιασμένος, γιατί ὅσο περισσότερο ἔτρεχε, τόσο περισσότερο ἔνοιωθε τὰ κεντήματα τῶν ἀγκυθίων στὰ πόδια του.

(Ἀκολουθεῖ) ΦΑΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΛΙΑΚΑΔΑ ΣΤΟ ΖΑΠΠΕΙΟ

Σ' αἰθήρια καταγάλανα χιονόλευκο, λαμπρό, Ἀγάλλεται ἕνα σύννεφο σὰν κύκνος στὸ νερό.

Ὅλα ζωντάνια τὰ κλαδιὰ καὶ γέλιο τὰ λουλούδια Καὶ τὰ παιδάκια ποὺ περνοῦν εἶναι χρυσὰ ἀγγελουδία.

Ἀχιτίδες κ' οἱ φωνοῦλες τους. Ἡ φύση ἀπὸ ψηλά Λαμπροντυμένη ἀπάνω τους σκύβει καὶ τὰ φιλά.

Ἀγάπη κάθε φυλλωσιά καὶ τὰ βουνὰ κ' οἱ κάμποι, Κι' ἀπόμακρα ὁ Σαρωνικός, ποὺ σὰ χρυσάφι λάμπει.

Ἡ σκέψη χάνεται μακριὰ, σκορπιέται σὰν καπνὸς Ἀνάλαφρα μέσ' στὴ χαρὰ ποὺ ἀπλώνει ὁ οὐρανός. . .

Ἐνα πουλάκι ἀπ' τὸ κλαδί ποὺ τραγουδᾷ τόση ὥρα Φτερά ν' ἀνοίξῃς καρτερεῖ, ψυχὴ μου λευκοφόρα ! . .

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΦΡΕΑΝΤΛΗΣ

Ἀγαπητοί μου,

Εἶναι κανένας χρόνος, ποὺ ἤρθε στὸ σπῆτι μου, γιὰ νὰ μοῦ ζητήσῃ μιὰ μικρὴ χάρη. Ἐνας ἀγνωστὸς μου νέος. Τὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου, λένε, εἶναι τὸ καλύτερο συστατικὸ. Καὶ τὸ πρόσωπο, τὸ παρουσιαστικὸ ὅλο τοῦ νέου ἐκείνου μοῦ γέννησε ἀμέσως συμπάθεια κι' ἐμπιστοσύνη—πρᾶγμα βέβαια ποὺ δὲν μοῦ συμβαίνει μὲ ὅλους τοὺς ἀγνωστους ἐπισκέπτες μου. Μοῦ εἶπε κιόλα πῶς εἶναι πατριώτης μου, ἀπὸ κάποιο χωριὸ τῆς Ζακύνθου καὶ παραξενεύθηκα, κάπως, γιατί κάθε ἄλλο φαινόταν παρὰ χωριάτης. Ἀλλὰ ἡ ἐκπληξή μου μεγάλωσε, ὅταν ὁ νέος πρόσθεσε πῶς ἦταν φτωχός, πολὺ φτωχός, πῶς εἶχε περάσει μεγάλες στερήσεις γιὰ νὰ σπουδάσῃ στὰ Γυμνάσια τῆς πατρίδας του, καὶ πῶς ἐξακολουθοῦσε νὰ βιοπαλαίῃ σκληρὰ στὴν Ἀθήνα, ὅπου ἐσπούδαζε Φυσικομαθηματικὰ στὸ Πανεπιστήμιο. Γιατί δὲν φαινόταν καθόλου κακοπαθημένος· ἐμοιάζε μᾶλλον ἀρχοντέπουλο, ποὺ εἶχε περάσει τὴ ζωὴ του μὲ ὅλες τίς ἀνέσεις, ἔτσι ἄσπρος, θραφερὸς, δροσερός—ἀβρὸς μπορὼ νὰ πῶ—κι' ἀρκετὰ καλοντυμένος ποὺ ἦταν. Ἀλλὰ τέτοια, φαίνεται, ἦταν ἡ κρᾶση του καὶ τέτοιος, ἀκόμα, ὁ χαρακτήρας του. Ἀντίθετα στὶς στερήσεις κι' ἡ αἰσιοδοξία δὲν τὸν ἄφινε ποτέ.

Ἔργαζεσαι λοιπὸν γιὰ νὰ σπουδάξῃς ; τὸν ρώτησα. — Βεβαίως, μοῦ ἀποκρίθηκε· πῶς ἄλλοιως θὰ μπορούσα ; Οἱ γονεῖς μου, στὸ χωριό, δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ μοῦ στέλνουν πενήντα. Ἐχουν καὶ κορίτσι νὰ παντρεύουν. . . — Εἶσαι σὲ κανένα γραφεῖο ; — Ἄν ἦμουν σὲ γραφεῖο, δὲν θὰ μπορούσα νὰ φοιτῶ τακτικὰ στὸ Πανεπιστήμιο. Γιὰ νὰ σπουδάξω τὴν ἡμέρα, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἐργάζομαι τὴ νύχτα.

— Καὶ τί ἐργασία κάνεις ; — Δὲν ντρέπομαι νὰ τὸ λέω. Πουλῶ σιγαρέττα στὰ νυχτερινὰ κέντρα. Μὲ μιὰ βαλιζούλα στὸ χέρι, γυρίζω ἀπ' τὸ σούρουπο ὡς τὰ μεσάνυχτα. Οἱ θαμώνες τῶν κέντρων ἔχουν μάθει πῶς εἶμαι φοιτητῆς, μὲ λυποῦνται κι' ἀγοράζουν κατὰ προτίμηση ἀπὸ μένα. Ἔτσι κερδίζω ἀρκετὰ γιὰ νὰ ζῶ φτωχικά καὶ νὰ οἰκονομῶ τὰ ἔξοδα τῆς σπουδῆς μου.

— Μὰ πῶς κερδίζεις ; — Σαράντα ὡς πενήντα δραχμὲς τὴν ἡμέρα. . .

— Δὲν θὰ σοῦ φτάνουν, καίμενε. . . — Μοῦ φτάνουν. Ὑποφέρω μάλιστα λιγώτερο ἐδῶ ἀπ' ὅσο ὑπέφερα στὴ Ζάκυνθο ὡς νὰ βγάλω τὸ Γυμνάσιο. Καθόμουν στὴ χώρα σὲ μιὰς φτωχῆς θειᾶς μου, καὶ μὲ τὰ λίγα ποὺ μπορούσα νὰ τῆς δίνω, τὸ φαγητό μου ἦταν πάντα στερεμένο. Τὸ χωριό μου εἶναι πολὺ μακριά, δὲν μπορούσα νὰ πηγαίνω ἐρχομαι καθεμέρα. Ἐφευγα κάθε Δευτέρα πρωτὶ καὶ γύριζα κάθε Σάββατο βράδυ, τόσο δρόμο μὲ τὰ πόδια. . . Ἄ, ὅχι, ἐδῶ δὲν ὑποφέρω τόσο. Ἄς εἶναι ὁμῶς, τὰ βράσάν μου τελειώνουν σὲ λίγο. Φέτος παίρνω τὸ πτυχίο μου.

Ὅταν ἔμαθα ὅλ' αὐτὰ, ἡ συμπάθειά μου γιὰ ἐκεῖνον τὸ νέο ἔγινε σεβασμὸς καὶ θαυμασμὸς. Εἶχα μπροστά μου ἕναν ἥρωα τῆς βιοπάλης. Φοιτητῆς καὶ πλανόδιος καπνοπώλης δὲν εἶναι βέβαια πρᾶγμα συνηθισμένο. Καὶ σ' αὐτὴ τὴν περίσταση, τὸ ἀκόμα πιδ ἀσυνήθιστο ἦταν ἡ φαιδρὴ ὄψη, ἡ περηφάνεια κι' ἡ αἰσιοδοξία ποὺ διατηροῦσε ὁ νέος βιοπαλαστής.

Ο ΚΑΛΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

8

— «Ὁ, τι θέλετε ! ἀποκρίθηκε πρόθυμα ὁ Γιαννάκης. Πῆτε μόνο ποῖο εἶναι τὸ στάρι σας.

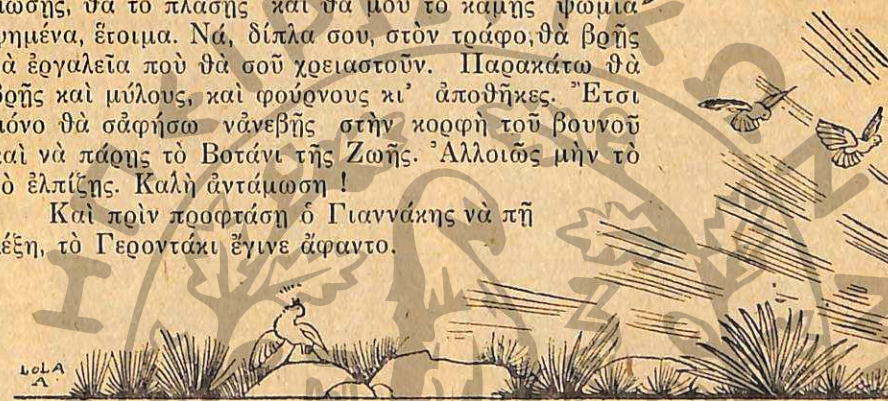
— Ὅλο αὐτὸ ποὺ βλέπετε μπροστὰ σου, εἶπε τὸ Γεροντάκι. Μὰ δὲ θὰ τὸ θερίσῃς μόνο. Θὰ τὸ κοπανίσῃς κιόλα, θὰ τὸ ἀλέσῃς, θὰ τὸ ζυμώσῃς, θὰ τὸ πλάσῃς καὶ θὰ μοῦ τὸ κάμῃς ψωμιὰ ψημένα, ἔτοιμα. Νά, δίπλα σου, στὸν τράφο, θὰ βοῆς τὰ ἐργαλεῖα ποὺ θὰ σοῦ χρειαστοῦν. Παρακάτω θὰ βοῆς καὶ μύλους, καὶ φούρνους κι' ἀποθήκες. Ἔτσι μόνο θὰ σάψῃς νάνεβῃς στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ καὶ νὰ πᾶρῃς τὸ Βοτάνι τῆς Ζωῆς. Ἀλλοιὼς μὴν τὸ τὸ ἐλπίζῃς. Καλὴ ἀντάμωση !

Καὶ πρὶν προφτάσῃ ὁ Γιαννάκης νὰ πῇ λέξη, τὸ Γεροντάκι ἔγινε ἄφαντο.

Θέ μου ! πῶς ὁ μικρὸς θὰ μπορούσε νὰ θερίσῃ τόσο στάρι καὶ νὰ τὸ κάμῃ ψωμιὰ ;

Ἡ ἐπιθυμία του ὅμως νὰ σωθῇ ἡ ἀρρωστη μητέρα του ἦταν τόση, ποὺ δὲν ἐδίστασε στιγμὴ. Ἦξερε κιόλας ἀπὸ τὸ σπῆτι του καὶ τὸ περιβόλι, ὅπου αὐτὸς ἔκανε ὅλες τίς δουλειές. Πῆγε λοιπὸν ἀμέσως ἀπὸ τὸν τράφο ἕνα μεγάλο δρεπάνι κι' ἄρχισε νὰ θερίζῃ.

Ἀφοῦ θερίσε πολλές ἡμέρες καὶ νύχτες, πῆρε ἕνα μεγάλο κόπανο κι' ἄρχισε νὰ κοπανίσῃ τὰ στάχυα. Ἀφοῦ κοπάνισε πολλές ἡμέρες καὶ νύχτες, κουβάλησε τὸ στάρι στοὺς μύλους, ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντὰ κι' ἄρχισε νὰ τὸ ἀλέθῃ. Ἀφοῦ ἄλεσε πολλές ἡμέρες καὶ νύχτες, ἄρχισε νὰ ζυμώνῃ τὸ ἀλεύρι καὶ νὰ τὸ πλάθῃ. Ἀφοῦ ζύμωσε κι' ἔπλασε πολλές ἡμέρες καὶ νύχτες, ἔκαψε τοὺς φούρνους, ποὺ κι' αὐτοὶ ἦταν ἐκεῖ κοντὰ, κι' ἄρχισε νὰ βάζῃ μέσα τὰ ψωμιὰ γιὰ νὰ ψηθοῦν.

Πολλές ημέρες και νύχτες βάσταξε και τὸ ψήσιμο. Κι' οἱ ἀποθήκες, πού κι' αὐτὲς ἦταν ἐκεῖ-κοντά, γέμισαν ψωμιὰ ψημένα. Εἶχαν γάρφια, κι' ὁ Γιαννάκης ἀράδιασε τὰ καρβέλια του σ' αὐτὰ τὰ γάρφια σὰ βιβλία σὲ βιβλιοθήκη.

Πόση δουλειά! Πόσες ημέρες και νύχτες ἐδούλεψε! Ἀλλὰ τὸ περίεργο εἶναι πὺν δὲν κουράστηκε καὶ τόσο πολὺ, καὶ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, οὔτε πείνα ἔνοιωσε, οὔτε δίψα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ Ντάν ἀφουσιώπησε λίγο εἶπε:

— Ὁ μπαμπᾶς, ἔχει δίκιο δταν λέη πὺς δὲν μπορεῖ νὰ σὲ πᾶη πίσω

στὴ Νέα Ὑόρκη.

Ἡ ζωὴ μας καὶ ἡ

υπαρξὴ μας δλη

κρέμονται ἀπ' αὐ-

τὸ ἐδῶ τὸ ψάρεμα.

Σὲ μισὴ ὥρα τὸ

τσοῦρμουκὸς θὰ βρεί-

σκεται ὅλο ἐδῶ,

ὅπως τρέχουν τὰ

σκυλόψαρα σὺν μυ-

ριστοῦν μιὰ ψόφια

φάλαινα.

— Γιὰ ποῖο, λό-

γο θὰ ἔρθουν; ρώ-

τησε ὁ Χάρβεϋ.

— Γιὰ νὰ φᾶνε,

γιὰ τί ἄλλο. Τὸ δι-

κὸ σου τὸ στομάχι

δὲν τὸ λέει; Οὐ

πὸσα πράγματα ἔ-

χεις ἀκόμα νὰ μά-

θης!

— Τὸ φαντάζο-

μαι, εἶπε ὁ Χάρβεϋ

μὲ πίκρα, κοιτά-

ζοντας τὸ ἀνακά-

τωμα τῶν σχοινιῶν

πάνω ἀπὸ τὸ κε-

φάλι του.

— Εἶναι σωστὸ

τσοβαῖρι! εἶπε μ'

ἐνθουσιασμὸ ὁ

Ντάν, πὺν παρεξήγησε

τὴ ματιὰ τοῦ

Χάρβεϋ. Περίμενε

καὶ νὰ τὸ ἰδῇς μ'

ἀνοιγμένα ὅλα τὰ

πανιά του νὰ τρα-

βάη γραμμὴ κατὰ

τὸ σπῆτι! Ὡς τό-

τε ὅμως ἔχομε καιρὸ

ἀκόμη.

Καὶ μὲ τὰ λόγια

αὐτὰ ἔδειξε τὸ

ἀνοιγμα τοῦ ἀμπα-

ριοῦ, πὺν ἔχασκε

ὁλόμαυρο ἀνάμεσα

ἀπὸ τὰ δυὸ κα-

τάρτια.

— Τί χρειάζεται

τοῦτο; Εἶναι

καὶ ἀλατισμένα. Τριάντα τόννοι ἀλά-

τι εἶναι μέσα στὸ μπροστινὸ ἀμπάρι

καὶ γιὰ τὴν ὥρα ἴσα-ἴσα πὺν σκεπά-

σαμε τίς βέργες μας!)

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

— Τί δύσκολο παιχνίδι!... Μὰ τί προσοχὴ καὶ σκέψη πὺν θέλει!..

— Καλά, καὶ τὸ ψάρι πὺν βρεί-

σκεται;

— Στὴ θάλασσά, λένε, στὰ καρ-

δια μας, εὐχόμεστε, εἶπε ὁ Ντάν, ἀ-

ναφέροντας μιὰ ψαράδικη παροιμία.

Μ' ἄλλα σαράντα βρισκόσουν τὸ πε-

ρασμένο βράδυ δταν σὲ φέρανε.

Ἐδεῖξε ἕνα εἶδος μάντρας καγκελ-

λόφρακτης πὺν βρισκόταν ἀκριβῶς

ἀντίκρυ στὸ κάσσαρο.

— Ἐσὺ κι' ἐγὼ θὰ πρέπει νὰ τὸ

σφουγγαρίσουμε μὲ κουδᾶδες θάλασ-

σα δταν θὰ τελειώσουν. Νὰ δώση ὁ

Θεὸς νὰ γεμίση ἀπόψε ἡ μάντρα.

Τὴν εἶδα νὰ βουλιάζῃ ἕνα πόδι ἀπ'

1) Στὸ βάθος τοῦ ἀμπαριοῦ ἀπλώνουν

ἕνα μάτσο βέργες γιὰ νὰ προσφύλῃ τὸ

ἀμπόρεμα ἀπὸ τὴν ὑγρασία.

τὸ πολὺ βάρος τοῦ ψαριοῦ ὥσπου νὰ ἔρθῃ ἡ ὥρα νὰ τὸ καθαρίσουν, κι' ἐ-
μεῖς νὰ μένουμε ὀρθοὶ μπρὸς τὰ τρα-
πέζια ὥσπου ἀπὸ τὴν πολλὴ τὴν νύ-
στα νὰ κόβουμε τὰ ἴδια μας τὰ δά-
χτυλα ἀντὶ γιὰ τὰ ψάρια. Νάτους πὺν
ἔρχονται!

Ὁ Ντάν κοίταξε ἀπὸ τὴ χαμηλὴ
κουπαστὴ κι' εἶδε καμμιὰ δεκαριά
ψαρόδαρκες πὺν ἀρμένιζαν ἐπάνω
στὴ γυαλιστερή, λεῖα θάλασσα.

— Δὲν εἶδα ποτὲ μου τὴ θάλασσα

ἀπὸ τόσο χαμηλά, εἶπε ὁ Χάρβεϋ.

Εἶναι ὑπέροχη!

Ὁ ἥλιος, πὺν βρισκόταν κοντὰ στὴ

δύση ἔβαφε τὴ θάλασσα κόκκινη καὶ

τριανταφυλλιά ἀναθε χρυσὰ φῶτα

στὴ χαῖτες τῶν μα-

κρυνῶν κυμάτων

κι' ἔρριχνε γαλά-

ζιες καὶ πράσινες

σκιὲς στὰ βαθου-

λώματά τους. Ἐ-

μοιάζε σὺν κάθε

γολέττα ἀπ' ὅσες

φαίνονταν, νὰ τρα-

δοῦσε κοντὰ τῆς μὲ

ἀόρατες κλωστὲς

τῆς ψαρόδαρκας καὶ

οἱ μικρὲς μαῦρες

μορφὲς στὰ μικρο-

σκοπικὰ θαρκάκια,

καθὼς ἔσκυβαν καὶ

σηκώνοντο ρυθμι-

κά, ἔμοιαζαν σὺν

μηχανικὰ παιχνί-

δια.

— Ἐκαναν τὴ

δουλειὰ τους γιὰ

καλά, εἶπε ὁ Ντάν

μισοκλείνοντας τὰ

μάτια του. Στὸ

Μανουὲλ τὴ δάρκα

δὲν θὰ χωροῦσε οὔ-

τε ἕνα ψάρι παρα-

πάνω. Ἰσαῖσα μὲτὶ

θάλασσα ἔρχεται.

— Ποιὸς εἶναι ὁ Μανουὲλ;

Ἀπο-

ρῶ πὺς καταφέρνεις καὶ τοὺς γυν-

ρίζεις ἀπὸ τόσο μακρὰ.

— Ἡ τελευταία βάρκα κατὰ τὸ

νοτιὰ. Αὐτὸς σὲ ψάρεψε τὸ περασμέ-

νο βράδυ, ἔκανε ὁ Ντάν, δείχνον-

τας τὴ βάρκα μὲ τὸ δάχτυλο. Ὁ

Μανουὲλ, λάμπει πορτογαλέζικα—

δὲν μπορεῖς νὰ γελαστῇς καὶ νὰ τὸν

πάρης γι' ἄλλον. Ἀνατολικά του—

ἀξίζει ἕκατὸ φορὲς περισσότερο ἀπὸ

ὅ,τι δείχνει σὺν τραβάη κουπί—βρί-

σκεται ὁ Πενσουλδάνιας. Σὺν νάχη

τὴ βάρκα του φορτωμένη μολύδι θά-

λεγε κανεῖς. Πιδ ἀνατολικά ἀκόμη—

κοίταξέ τους τί ὁμορφα—ὁμορφα πὺν

ἔρχονται ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον—

εἶναι ὁ μεγάλος Τζάκ. Εἶναι ἀπὸ τὸ

Γκολγουαίη μὰ κάθεται στὸ Μπό-
στον, ὅπου μένουν οἱ περισσότεροι
πατριῶτες του. Καὶ οἱ περισσότεροι
ἀπὸ αὐτοὺς ἀπὸ τὸ Γκολγουαίη εἶναι
καλοὶ ναυτικοί. Βορεινὰ, μακρύτερα
κεῖ κάτω—θὰ τὸν ἀκούσης νὰ τρα-
γουδάῃ σὲ λίγο—εἶναι ὁ Τὸμ Πλάττ.

Αὐτὸς ἦταν αὐτῆς τοῦ πολεμικοῦ
ναυτικοῦ στὸ Ὁ χάρτιο—τὸ πρῶτο
ἀπὸ τὰ καρδιά μας,λένε,πὺν πέρασε
τὸν Κάθο Χόρν. Ὅποτε τραγουδάει
δὲν κάνει ἄλλη δουλειὰ παρὰ ὅλο γι'
αὐτὸ νὰ μιλάῃ μὰ ἔχη μιὰ τύχη στὸ
ψάρεμα! Νά! Τί σοῦ ἔλεγα;

Ὁ Χάρβεϋ ἄκουσε κάτι σχετικὸ
μὲ τὰ παγωμένα χέρια καὶ τὰ παγω-
μένα πόδια κάποιου καὶ ὕστερα:

«Φέρε τὸ χάρτι, τὸν θλιβερὸ χάρτι
δὲς πὺν συναντιῶνται τὰ βουνά
Τὰ νέφη εἶναι βαριά, πάνω ἀπὸ τὴν
[κεφαλή τους]
Ἡ καταχνιά γύρω ἀπὸ τὰ πόδια τους»

— Εἶναι γεμάτος ὡς ἐπάνω, εἶπε
ὁ Ντάν ξεσπώντας σὲ γέλια. Ἄν ἄρ-
χίσῃ τώρα καὶ τὸ «ὦ κάπτην» τότε
εἶναι γεμάτος γιὰ νὰ βουλιάξῃ!

Τὸ μουγγρητὸ συνεχίστηκε.

Καὶ τώρα, ὦ καπετάνιε
σὲ παρακαλῶ θεοῦ
νὰ μὴν μ' ἀφίσῃς ποτὲ
νὰ μὲ θάψουν στὸ μαῦρο χῶμα.

— Κάργα εἶναι ὁ Τὸμ Πλάττ!
Αὔριο θὰ μᾶς μιλάει ὥρες γιὰ τὸ
Ὁχάϊο. Βλέπεις ἐκεῖνη τὴ γαλά-
ζια βαρκοῦλα ἀπὸ πίσω του; Εἶναι
ὁ θεὸς μου—ὁ ἀδερφὸς τοῦ μπα-
μπᾶ—κι' ὅτι κακοτυχία εἶναι στὸν
Μπάγκο, ἐπάνω του θὰ πέσῃ. Κοί-
ταξέ τον πὺς τραβάει κουπί. Βάζω
στοίχημα τὸν μισθὸ μου καὶ τὸ μερ-
τικό μου,πὺς αὐτὸς μονάχα τοιμπή-
θηκε σήμερα καὶ τοιμπήθηκε γιὰ
καλά.

— Καὶ ἀπὸ τί τοιμπήθηκε; εἶπε
ὁ Χάρβεϋ πὺν ἄρχισε νὰ βρίσκῃ ἐν-
διαφέρον.

— Πρῶτα ἀπ' ὅλα ἀπὸ φράουλες
καὶ πότε-πότε ἀπὸ λεμόνια κι' ἀπὸ
ἀγγούρια!). Ὡς τοὺς ἀγκῶνες εἶναι
τοιμπημένος. Τύχη πὺν στὴν ἔχει!
Τώρα λοιπὸν θὰ μποῦμε στὴ παλάγ-
κα γιὰ νὰ τοὺς ἰσάσουμε ἐπάνω. Δὲ
μοῦ λὲς ἀλήθεια εἶναι πὺς ποτὲ σ'
ἔλη τὴν κακομοιριασμένη ζωὴ σου
δὲν ἐπιασες νὰ κάνῃς στάλα δουλειὰ;
Θὰ σοῦ φαίνεται παράξενο τώρα.

— Θὰ βάλω τὰ δυνατά μου, νὰ
κάνω ὅ,τι μπορῶ, εἶπε ὁ Χάρβεϋ.
Μόνο πὺν ὅλα εἶναι τόσο καινούργια
γιὰ μένα.

1) Φυτὰ θαλάσσια δηλητηριώδη, πὺν
οἱ ναυτικοὶ τοὺς δίνουν τὰ ὀνόματα αὐτὰ
ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα πὺν ἔχουν μὲ τὰ λε-
μόνια, τ' ἀγγούρια καὶ τίς φράουλες.

— Ἀρπάξε λοιπὸν τοῦτο τὸ πα-
λάγκο! Πίσω σου.

Ὁ Χάρβεϋ ἄρπαξε ἕνα χοντρὸ
σκοινὶ μ' ἕνα μακρὸ γάντιο στὴν ἄ-
κρη, πὺν κρέμονταν ἀπὸ τὰ ξάρτια
τοῦ μεσιανοῦ καταρτιοῦ, ἐνῶ ὁ Ντάν
ἄρπαξε ἕνα ἄλλο τὴ στιγμὴ πὺν ὁ
Μάνουελ πλεύριζε τὸ καρὰβι μὲ τὴν
φορτωμένη βάρκα του.

Ὁ Πορτογάλος χαμογέλασε μ' ἕνα
ἀκτινοβόλο χαμόγελο πὺν ἀργότερα ὁ
Χάρβεϋ τὸ γνώρισε καλύτερα ἀκόμη,
καὶ μ' ἕνα μεγάλο τρίδοντο πηροῦνι,
μὲ ξύλινη λαβὴ ἄρχισε νὰ πετάῃ τὰ
ψάρια ἐπάνω στὸ κατὰστρωμα.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΤΙΓΚΛΙ—ΤΙΓΚΛΙ

Ἐνας ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, ὅπως
διόλου ἀγράμματος, ἐπειδὴ στὴν ἐκ-
κλησία δὲν καταλάβαινε «κάποιες
παράξενες λέξεις», ὅπως τίς ἔλεγε,
ρωτοῦσε μερικὸς γραμματισμένους
φίλους του, νὰ τοὺς ἐξηγοῦν. Ἀλ-
λὰ καθεμιὰ ἀπὸ τίς «λέξεις» αὐτὲς ἦ-
ταν δυὸ καὶ τρεῖς μαζί, πὺν ὁ ἀγράμ-
ματος τίς ἄκουγε ἐνωμένες, ἀξεχώρι-
στες, κι' οἱ φίλοι του δυσκολεύονταν
πολὺ νὰ τίς μαντεύουν.

Μιὰ φορὰ π: χ: τοὺς ρώτησε:

—Τί εἶναι αὐτὸς ὁ «σπερτούλης»

πὺν ἔλεγε σήμερα ὁ ψάλτης; «Ὁ

σπερτούλης του», τὸ ἄκουσα καθαρά.

Οἱ φίλοι τὸ βρῆκαν: ὁ ψάλτης, σὲ
κάποιο τροπάρι, εἶχε πεῖ: «ὦ σπερ-
τοῦ ληστοῦ ἐμνήσθης ἐπὶ ξύλου». Καὶ ὁ
ἀγράμματος ἄκουσε «ὁ σπερ-
τούλης του»! Ἀλλή φορὰ τοὺς ρώ-
τησε ποιὸς ἦταν «ὁ γαργενῆς». Τὸ
βρῆκαν κι' αὐτό: «τοῦ γὰρ γεν-
νήτορος ἡ φωνή» πὺν ὁ ἀγράμ-
ματος τὸ ἄκουσε «τοῦ γαργενῆ». Ἐτσι
καὶ τὸ «ἐδίδα σκόντο» ἦταν
ἀπὸ τὸ «ὅπο ἀστέρος ἐδίδα σκόντο».

Ἀλλὰ μιὰ μέρα πὺν τοὺς ρώτησε
τί ἦταν καὶ τὸ «τίγκλι-τίγκλι», ἔσπα-
ζαν ὥρες τὸ κεφάλι τους καὶ στὸ τέ-
λος ἀπελπίσθηκαν πὺς δὲν θὰ τὸ
βροῦν ποτέ..... Ἀξαφνα, ἕνας χτύ-
πησε τὸ μέτωπό του καὶ φώναξε τό-
σο δυνατὰ, πὺν οἱ ἄλλοι ἐτρόμαξαν:

—Τὸ βρῆκα!

—Τί εἶναι; ἔκαμαν.

Ἐκεῖνος, γυρίζοντας στὸν ἀγράμ-
ματο τὸν ρώτησε:

—Ὁ παπᾶς δὲν τὸ λέει αὐτό;

—Ναί, ὁ παπᾶς.

—Κι' ὁ παπᾶς τῆς ἐνορίας σου δὲν

εἶναι λιγάκι βραδύγλωσσος;

—Ναί, εἶναι....

—Λοιπὸν ἄκουσε: «Σῶσον τὸν...

λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κλῆ

... τὴν κλῆ ... ρονομίαν

σου». Τᾶκουσε τὸ τίγκλι-τίγκλι; Νά,

αὐτὸ ἦταν!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ὁ μικρὸς Κωστανῆς πὺν εἶδατε στὸ προηγούμενο φυλλάδιο νὰ γυρίζῃ
τὸ μύλο του, τὸν εἶχε κάνει μόνος του. Τὸ μαρτυροῦν αὐτὲς οἱ φωτο-
γραφίες πὺν τοῦ τράβηξαν δταν τὸν ἔκανε.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΡΥΝΟΥ ΜΟΥ ΜΠΑΛΚΟΝΙΟΥ

Μόλις το σούρουπο σκεπάση
Τά σπίνια, τὰ δεντριά, κι' όλα τριγύρω
Τότε και τούτος ο μικρούλης θα σω-
[πάση
Τις μελωδίες που'χυν' ένα γύρω.

Κάθετα στο μαλακόνι και κοιτάζει
Τά γίνεται παντού, στο δρόμο κάτω
Μά σαν στη δύση ο ήλιος πλησιάζει
Παίρνει τη φουσαρόνικα που'χει στα γό-
[νατά του,

Κι' αρχίζει κάτι μελωδίες
'Απ' το μικρό του το μυαλό βγαλμένες.
[Μά τί θέλεις!

Σεχνιέται τούτη ή μικρούλα ζήση
Και μέσ' στα κύματα των τραγουδιών
[του
Φαίνεται να πετά πάνω απ' τη φύση
Μέσα στη θάλασσα των λογισμών του.

Μόλις το σούρουπο σκεπάσει
Τά σπίνια τὰ δεντριά κι' όλα τριγύρω
Τότε και τούτος ο μικρούλης θα σω-
[πάση
Τις μελωδίες που'χυν' ένα γύρω.

Ουδ'ωβερλεϋ [B]

ΠΕΡΙΜΕΝΟΝΤΑΣ

Με πελώριες καπελίνες στο κεφάλι,
με μαντηλάκια που άνεβοκατεβάζουμε
νευρικά στο πρόσωπο, με βεντάλιες που
κουνούμε ακατάπαυστα, περιμένουμε τό-
ση ώρα τώρα, κάτω και στον ασφαλ-
τωμένο δρόμο.

Ο ζεστός ήλιος κτυπά βαρειά στην
ασφαλή, την κάνει να καίη, να πετά
θαυρεϊς φωτιές. . . Τά πόδια μας βου-
λιάζουν βαθεία μέσα της, κι' όταν τὰ
τραβήξουμε διακρίνουμε καθαρά τὰ
χνάριά τους.

Οι 'Αραπάδες γύρω μας συζητούν
ζωηρά, οι γυναίκες φωνάζουν κουνών-
τας τὰ χέρια τους κάθε τόσο, πότε για
να σιάξουν τὰ μωρά που κάθονται ἄ-
νετα στον ὦμο τους, πότε για να μα-
λώσουν τ' ἄλλα μικρά, που βρίσκουν
πολύ γούστο να μαλλιοτραβιούνται, ἢ
να χοροπηδοῦν ἀδιάκριτα, κάνοντας ἑ-
τσι να κουνουνίζονται οἱ χαλμάδες τους
ποῦναι περασμένοι παντού: στα χέρια,
στα πόδια, στα μαλλιά.

Μπροστά μας, οἱ ψηλές χουρμαδιές
στέκουν ἀλλώνητες: οἱ ἥλιος ἐξακολου-
θεῖ νὰ καίη.

Πουθενά δροσιά, πουθενά λίγο ἀε-
ράκι. Κι' ὅμως περιμένουμε, περιμένουμε
με ἀνυπόμονα νὰ δοῦμε τὴν κίχλια τοῦ
Βασιλέως Φουάτ, πού σὲ λίγο θὰ πε-
ράση γιὰ ἀπὸ μπροστά μας. Κάπου-
κάπου, οἱ «τσαουίς» (πόλισμάν) σπρώ-

χνουν τὴν ἀντικρινὴ μάξα πρὸς τὰ πύ-
σω, ἐπιβάλλουν σιωπὴ.

Καταβαλίνουμε πὼς ἡ μενάλη συνο-
δεία πλησιάζει καὶ σπρωίξουμε τὰ μά-
τια μας μ' ἐλπίδα, μακρὰ-μακρὰ, στὸ
σκοινισμένο δρόμο.

Ἐνας ἀξιωματικὸς περνᾷ ὑπερήφα-
να πάνω σ' ἓνα κατὰμυρο ἄλογο, καὶ
χάνεται πάλι σὰν ἀστραπή. Ἐπειτα μιὰ
μοτοσυκλέτα, πού ἀφήνει βαθεῖες γραμ-
μές κάτω στὴν ἀσφαλή, κι' ὕστερα
ἄλλη, κι' ἄλλη.

Φθάνει τώρα στ' αὐτιά μας μιὰ ἀ-
παλὴ πένθιμη μουσική. Οἱ 'Αραπίνες
σταματοῦν ἀπὸτομὰ τὸ μουρμούρημα,
οἱ 'Αραπίνες ξεχνοῦν τὰ μωρά τους.

Ἀπλώνεται ἀπεραντὴ ἡσυχία. . .

Πέρα μακρὰ, ξεχωρίζει ὁ Αἰγυπτια-
κὸς στρατός. Περνᾷ ἀργά, μὲ βῆμα ἀπὸ
μπροστά μας, καὶ πίσω ἀντικρύζουμε
ἓνα μεγάλο κανόνι σκεπασμένο μὲ Αἰ-
γυπτιακὴ σημαία. Βρίσκεται ἐκεῖ μέσα
τὸ λείψανο τοῦ Φουάτ. Οἱ 'Αραπίνες ἀ-
φήνουν ἓνα ἀπαίσιο οὐρλιαχτὸ, κι' οἱ
'Αραπάδες ψυθιρίζουν: 'Αλλάχ, 'Αλλάχ!

Ἀκολουθοῦν οἱ φοιτηταὶ τοῦ 'Αζ-
χαρ, ὅλος ὁ ξένος κληρὸς, ὅλοι οἱ Αἰ-
γύπτιοι ἐπίσκοποι, κι' ἐπειτα ἀτέλειω-
τες σειρές ἀπὸ καθηγητές, μαθητές,
μαθήτριες. Καὶ βλέπουμε, βλέπουμε
ἀόρατα πάνω ἀπὸ μισὴ ὥρα, κάθε
στρατό, κάθε ἀντιπρόσωπο, κάθε σῶμα,
ὅσπου περνοῦν ὅλοι μπροστά μας, χά-
νονται κι' ἐπειτα τίποτα. . . Οἱ ψηλές
χουρμαδιές στέκουν ἀλλώνητες. Οἱ ἥ-
λιος κτυπά πάνω στὴν ἀσφαλή. Που-
θενά δροσιά, πουθενά λίγο ἀεράκι. . .

Βασίλισσα Νεφερίτι [A]

Ο ΖΗΤΙΑΝΟΣ

Γενάρης, καρδιά του χειμώνα. Τὸ
κρύο ξεροβόρι σφυρίζει ἀνάμεσα στους
δρόμους τῆς πόλης παρασύροντας ὅ,τι
βρεθῇ μπροστά του. Ὅλοι τρέχουν νὰ
προφυλαχτοῦν μέσα στὰ γραφεῖα ἢ στὰ
σπίτια τους. Καὶ μόνο ἓνας γέρος,
ξεσκιάδης, καμπουριασμένος ἀπὸ τὰ
χρόνια καὶ ἀπὸ τὰ βάσανα πού ὑπέ-
φερε στὴ σκληρὴ ζωὴ του, βροντᾷ τις
πόρτες καὶ ἀπλώνει παρακλητικὰ τὸ
χέρι του ζητώντας ἐλεημοσύνη.

Ἐλεῖστέ τον, χριστιανοί, δότες του
ἓνα κομμάτι ψωμί. Μὴν κοιτάτε ἐάν
εἶναι ζητιάνος, ἀν φορὰ κούρελεια.
Ἦταν κάποτε καὶ αὐτὸς οἰκογενειάρ-
χης, εἶχε γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι του τὴ
γυναῖκα του καὶ τρία ἀγγελουδάκια.

Ἐνοιωσε κάποτε καὶ αὐτὸς τί θὰ πῇ
εὐτυχία. Ἦσαν ὅμως δύσκολα χρό-
νια, ἡ οἰκογένειά του πέθανε, καὶ γυ-
ρίζει τώρα μὲ μόνο σύντροφο τὸ ραβδί
του, δυστυχισμένος, κακομοιριασμένος,
προσωποποίηση τῆς φτώχειας καὶ τῆς
δυστυχίας. Ἀπομεινάρι τῆς ζωῆς σέ-
-

νει ἀργά-ἀργά τὰ βήματά του καὶ ζη-
τιανεύει ὁ δύστυχος ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὥς
τὸ βράδυ, ἄλλοτε μούσκεμα ἀπὸ τὴ
βροχὴ καὶ κοκκαλιασμένος ἀπὸ τὸ κρύο
καὶ ἄλλοτε πάλι μὲ ἰδρωμένο πρόσω-
πο ἀπὸ τὸν καυτὸ ἥλιο.

Λυπηθῆτε τον, δότες του μιὰ μικρὴ
βοήθεια, κάνετε τον νὰ νοιώσῃ ὅτι ὑ-
πάρχουν ἄνθρωποι μὲ εὐγενικὴ καρδιά,
ὅτι μέσα στὴν κοινωνία δὲ βασιλεύει
μόνο ὁ φθόνος, τὸ μίσος, ἡ κακία, ἄλ-
λὰ καὶ ἡ καλωσύνη, ἡ εὐσπλαχνία, ἡ
συμπόνια· χαρίστε του σήμερα λίγη
χαρὰ ἴσως αὐτὸ πρῶτ' ἂν τὸν εὖ-
χουν ξυλιασμένο, νεκρὸ σὲ καμμιὰ γω-
νιά τοῦ δρόμου, ἴσως νὰ μὴ σὰς ξαναε-
νοχλήσῃ πιά.

Νυχτοτράγουδο [B]

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΤΡΑΤΑΡΙΣΜΑ

Θὰ ἦμουν τότε ὡς ἐπτὰ-ὀκτὼ ἐτῶν.
Μία ἡμέρα ἦρθε στὸ σπίτι μας μιὰ φί-
λη τῆς μαμᾶς. Ἦ μαμὰ καθότανε στὴ
σάλα μὲ τὴν κυρία. Ἐγὼ σκέφθηκα ὅτι
πρέπει νὰ τὴν «τρατάρω». Πὼς ἡ μα-
μὰ σ' ὅποιον ἐρχότανε προσέφερε σο-
κολατάκια. Ἐπὶ ἡρα λοιπὸν ἓνα δίσκο,
ἔβαλα ἓνα ποτήρι μὲ νερὸ καὶ σ' ἓνα
πιατέλο—τοῦ τσαγιού κίβλας—ἓνα. . .
σοκολατάκι. Καὶ καμαρώνοντας μὲ τὸ
δίσκο πὸς χέρι ἀποχώρησα στὴ σάλα.
'Αλλά, πρᾶγμα περίεργο γιὰ μένα τότε,
ἡ μαμὰ μου καὶ ἡ κυρία ἔβαλαν τὰ γέ-
λια. Μὰ καὶ γέλια. . . Τί νὰ σὰς πῶ
κάτι γέλια τρανταχτά!

Φαντασθῆτε τώρα τὴ φούρκα μου ἑ-
μένα. Παράτησα τὸ δίσκο ἐπάνω στὸ
τραπέζι καὶ ἔφυγα τρέχοντας. Τὰ
γέλια πού ἀκουγόntonσαν ἀκόμα πίσω
μου μεγάλωναν τὴ φούρκα μου. Ἐπῆ-
γα κατ' εὐθείαν στὴν κἀμαρά μου, κι'
ἔπεσα στὸ κρεβάτι μου κλαίγοντας.

Ὅταν σὲ λίγο ἔφυγε ἡ κυρία καὶ ἡ
μαμὰ ἦρθε μέσα, θέλησε νὰ μὲ μαλώ-
σῃ. Ἄλλα δὲν μπορούσε. Μόλις ἔκανε
ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα τῆς τῆς ἐρχότανε
στὸ νοῦ τὸ πιατέλο μὲ τὸ σοκολατάκι
καὶ τὴν ἔπιαναν τὰ γέλια.

Ἀέχαστο θὰ μοῦ μείνῃ τὸ πρῶτο
μου αὐτὸ «τρατάρισμα».

Ρεζεντά [B]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἦ Ἀττέ Ἰράμ ἐρχεται κλαμμένη στὴ
μαμὰ της.

—Αὐτὴ ἡ Πόπη μὲ εἶπε «φάλαινα».
Χί! χί! χί!

Ἦ μαμὰ χαμογελώντας: — Ἦ καλὰ,
δὲν χάλασε δὲ ὁ κόσμος. Μὰ ἔτσι, στὰ
καλὰ καθοῦμενα στὸ εἶπε;

Ἦ Ἀττέ Ἰράμ:

—Χί, χί, χί! Ἐγὼ τὴν εἶχα πεῖ
μοναχὰ τσίχλα!

Ἀδολάφ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι 42 δὲδς Ἐβριπίδου
τὴν 17 Ἰανουαρίου 1939

ΔΕΝ μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἰμαι δυσρε-
στημένη κι' ἀπὸ τὸ ἐρπετινὸ ξεσπᾶθμα.
Εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ γίνῃ λίγο ζωνρό-
τερο. Δὲν ἔχω ἀξήσει, ὁλῆπετε τὴ συν-
δρομὴ μου, ὅλα τὰ πράγματα ἔχουν ὑπερ-
τιμηθεῖ καί, γιὰ νὰ τὰ βγάλω πέρα πρέ-
πει νὰ γίνων ἀρκετοὶ νέοι συνδρομηταί. Γι'
αὐτὸ παρακαλῶ καὶ πάλι: ὅλα τὰ διαπλα-
σόπουλα νὰ φροντίζουν γιὰ τὴ διάδοσή μου.
Κι' ἀπὸ ἓνα μόνο νέο συνδρομητὴ νὰ μοῦ
κἀμὴ τὸ καθάνα, θὰ εἶναι ὅ,τι χρειαζεται.

Γιὰρ Κούπερ, θὰ εἶδες βέβαια τὴν
ἐγκρίση. Τὸ γράμμα σου μοῦ ἄρεσε πολὺ
κι' ἔχῃ μόνο σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴς εὐχές,
ἀλλὰ καὶ σὲ συχαίρω πού τις διατυπώνεις
τόσο ποιητικὰ καὶ φιλοσοφικὰ. Ἀπὸ τὸ
Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ θὰ μεταδίδωνται τα-
κτικὰ «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές» τοῦ κ.
Φαίδωνος, δυὸ φορές τὸν μῆνα ἀλλὰ δὲν
θὰ τις λέςῃ ὁ ἴδιος· θὰ τις διαβάζῃ ὁ εἰδι-
κὸς ὁμιλητὴς (σπῆκερ) τοῦ Σταθμοῦ.

Συχαίρω γιὰ ὅλα τὰ πού γράφεις, Ἀγγή,
καὶ γιὰ τὴν ἀλληλογραφία σου μὲ τὴ Μι-
καέλα, καὶ γιὰ τὴν συμμετοχὴ σου στὸ Σύλ-
λογό της, καὶ γιὰ τὴν ταῖνία τοῦ «Τὸν
Σωγερ» πού εἶδες στὸν Κινηματογράφον.
Ἐρεῖς ὅμως, μερικοὶ εἶδαν καὶ τοὺς «θα-
λασσόλυκους» μὲ τὸν τίτλο «Οἱ δαίμονες
τῶν θαλασσῶν». Γιὰ τὴς εὐχές εὐχαριστῶ
πολύ.

Δευκὴ Καμέλια καὶ Γαλανομμάτα πο-
λὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ ἔξυπνο αὐτὸ γράμμα
πού μοῦ κάματε μαζί. Εἶχα τύχη πού ἂ-
ναποδογυρίστηκε τὸ καλαμάρι πάνω στὸ
λυσόχαρτο. . . Τὸ «ζωγραφισμένο» ἀρκεῖ,
δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ ἀντικαταστήσετε.
Εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὴς εὐχές.

Συχαίρω, Ὀνειρεμένη Πατρίδα, πού
εἶσαι καλὰ καὶ πού ἀδυνατίζεις ἡ τεμπελί-
τις. Ἀντικατέστησε τὴ Συλλογὴ σου μὲ
τὴ νέα πού μοῦ ἔστειλες. Εἶδα καὶ ποῖα
μυθιστορήματα σου ἄρεσαν περισσότερο
ἀπ' ὅσα ἐδημοσίευσες τὰ τελευταῖα χρόνια.
Σ' ἄλλους περισσότερο ἄρεσαν ἄλλα. Πού
θὰ πῇ πὼς ὅλα εἶναι ὠραία. Τὴ Στατι-
στικὴ τῆς σελίδος τὴν παραλείπω. Κι'
εἶπα τὸ γιὰτὶ στὸ προηγούμενο φυλλάδιο.

Εὐχαριστῶ, Μανιτάρι, γιὰ τὰ καλὰ λό-
για καὶ τὴς φροντίδες πού καταβάλλεις
γιὰ τὴ διάδοσή μου. Ἐνεργά μ' ἐμπε-
ρὸς πού μοῦ ἔστειλες κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ στεί-
λῃς κι' ἄλλους. Εἶναι τόσο εὐκολο τὸ ξε-
σπᾶθμα σ' ὅσους μ' ἀγαποῦν σὰν καὶ σέ-
να! «Κομποδένο», πού λένε, καὶ τὴν ὑπό-
σχολή σου νὰ μοῦ ξαναγράφῃς γρήγορα.

Μεταγχολινὲ Ὀνειροπόλε, θὰ διαβᾷ-
σω τὸ κομμάτι σου μὲ τὴ σεῖρά του καὶ
θὰ σοῦ πῶ. Σάτυρο, σατυρίζω, σατυρι-
κὸς κτλ. ὅλ' αὐτὰ εἶναι ἀπὸ τὸ Σάτυρος
καὶ θέλουν μὲ ὕψλον. Πολλοὶ τὰ γράφουν
μὲ γόστα κατὰ τὸ λατινικὸ Satira, τὸ
γαλλικὸ Satire κτλ. Ἀλλὰ ἐμεῖς, μοῦ
φαίνεται, πρέπει νὰκολουθοῦμε τὸ ἀρχαῖο
ἑλληνικὸ. Λατῖνοι εἰμαστε ἢ «Ἑλληνες»;
Ἦ Συλλογὴ σου ἔν τᾶξει.

Δὲν φοβόμουν μὴ μὲ ἔλασσε, Σανθὴ
Κρητισσοῦλα, γιὰτὶ ἔγραψ πόσο μ' ἀγα-
πᾷς, σὰν κόρη παλῆου Διαπλασόπουλου
πού ἀκόμα μὲ θυμᾶται. Πολὺ μὲ εὐχαρί-
στησε τὸ γραμματάκι σου καὶ θάθελα νὰ
μοῦ ἔγραφες συχνότερα. Ἐλαβα καὶ τὴν
ἀπάντησή σου στὴν 43η Κυριακὴ ἀπὸ τις
πρώτες-πρώτες.

Μὲ γιὰτὶ στὸ καινούργιο σπίτι, Μπιάνκα
Σορέλλι. Ἀλλάξῃ τὴ διεύθυνση καὶ πρέ-

πει νὰ μοῦ στείλῃς πέντε δραχμῶν γραμ-
ματόσημα. Σχίρω πού γνωρίσθηκες στὸ
σχολεῖο μὲ τις Βασίλισσες Νεφερίτι
καὶ Βερενίκη, κ' εὐχαριστῶ πού θὰ ἐρ-
γαθῇς γιὰ τὴ διάδοσή μου. Πῆς τῆς ἀδελ-
φῆς σου χαριστίσματα καὶ δὲν πειράζει·
νὰ μοῦ γράψῃς ὅταν θὰ εὐκαιρήσῃ.

Δὲν ἔγραψ τί θὰ σοῦ ἔλεγε ὁ πνευματικὸς
σου, Ἀττέ Ἰράμ, ἀλλὰ ἐγὼ νομίζω πὼς
δὲν εἶναι κανὲν ἁμάρτημα νὰ ρίχνῃς καὶ
μιὰ ματιά στὴν ἐφημερίδα πού πέφτει στὰ
χέρια σου. Εἶσαι μικρὴ ἀλλὰ μυαλωμένη,
κι' ἓνα μυαλωμένο παιδί δὲν δάμπτεται
ὅ,τι κι' ἂν μάθῃ, ὠρελεῖται μόνο. Ὁ γυ-
μνασιάρχης ἔκρινε πού, καθὼς εἶδες στὴν
ἐφημερίδα, εἶπα πὼς ἔχουμε δέκα γλωσ-
σες, δὲν εἶπα μεγάλῃ ὑπερβολῇ. Ἦ γλωσ-
σα μὲ εἶναι πολὺ ἀκανόνιστη ἀκόμα,
γιὰτὶ καθάνα τὰ γράφει ὅπως θέλει. Ἀλ-
λὰ δὲν θὰρῇσῃ νὰ κανονισθῇ. Καθὼς εἶ-
δες ἐπίσης, τὸ Ἰπουργεῖο ἀνέθεσε σὲ εἰ-
δικούς νὰ συντάξουν μικρὴ Γραμματικὴ
τῆς δημοτικῆς γιὰ τὰ σχολεῖα. Εἶναι
σπουδαῖο βήμα, γιὰτὶ αὐτὴ ἡ Γραμματικὴ
θὰ κανονισθῇ μιὰ γιὰ πάντα καὶ τὴν ὀρθο-
γραφία.

Λαῖς Μπερουνί, ὁ κ. Παπαδόπουλος, ὁ
κ. Φαίδων, ἡ κυρ-Μίρθα, ὁ Ἀνανίας κι'
οἱ λοιποὶ «ἐνεκλήμνητοι» συνεργάτες μου
σ' εὐχαριστοῦν γιὰ ὅσα ὠραῖα γράφεις στὸ
εὐχέτηριό γράμμα σου. Ἀλλὰ ἐδῶ πρέπει
νὰ εὐχαριστήσω καὶ τὸν καλὸν σὰς Ὀρνα-
σιάρχη πού τόσο θερμὰ μὲ συσταίνει σὲ
σὰς, λέγοντας πὼς κι' αὐτὸς μὲ παίρνει
37 χρόνια, σήμερα ἐθέλια γιὰ τὰ παιδιὰ
του, καὶ πὼς ἀκόμα τὸν ἀρέσει νὰ μὲ δια-
βάξῃ.

Καὶ σὺ, Μαῦρε Ἰσπότη, θὰ ἤθελα νὰ
εὐχαριστήσῃς τὴν καλὴ σὰς καθηγήτρια
πού σὰς εἶπε νὰ μὴ διαβάξτε ἄλλα πε-
ριοδικὰ ἀπὸ μένα, κι' ὅταν τὴς εἶπατε
πὼς εἶσθε Διαπλασόπουλα, σὰς συχαίρη-
κα, κι' ὅλη ἡ ὥρα πέρασε μὲ ὁμιλία γιὰ
μένα. Καὶ στὸ προηγούμενο γράμμα σου
ἀπῆντησα, καὶ τὸ ψευδώνυμο σου ἐνέκρινα.

Συχαίρω πολὺ, Μαράμα, πού ἀποφάσισε
νὰ μῆξῃ καὶ στὴν κίνηση καὶ νὰ μοῦ γρά-
ψῃς τὰ κατὰ σέ, γιὰ νὰ γνωρισθῇ κα-
λύτερα. Ναί, πρέπει νὰ εἶσαι περὶ φανη
πού λέγεσαι: Ἀρακειαὶς τοῦ Ψυχικοῦ κι'
εὐτυχισμένη πού ἔχεις στὴν τάξη σου τόσες
καλὲς φίλες Διαπλασσοῦλες. Ἐμαθα γιὰ
τὸ Σύλλογό σας κι' εὐχόμαι κάθε προκο-
πῇ. Τὸ ψευδώνυμό σου, καθὼς θὰ εἶδες,
ἐνεκρίθη. Γιὰ τὴν ἀγγελία μοῦ ὀφείλεις
δρ. 4, γιὰτὶ ἔκανε δρ. 10.

Εὐχαριστῶ, Περδικούλη, γιὰ τὴν ἀνα-
νένωση, τὸ ξεσπᾶθμα καὶ τὴς εὐχές. Ἐ-
στειλα τὰ φυλλάδια στὸ νέο μου φίλο, καὶ
σὲ σένα τὸ λυσόχαρτο καὶ τοὺς δυὸ τό-
μους πού παράγγειλες. Ὁ πατέρας σου
καλὰ σὲ συμβούλευσε: οἱ τόμοι μου αὐτοὶ
εἶναι ἀπὸ τοὺς ὠραιότερους καὶ περιμένω
νὰ μοῦ γράψῃς τίς ἐντυπώσεις σου.

Δὲν παρεγγῆρα τίποτα, Σκυριανόπου-
λο, γιὰτὶ ἔγραψ πὼς ὅλ' αὐτὰ ἀπὸ ἀγάπη
μοῦ τὰ γράφεις. Τὸ σπικιό μου κι' ἐγὼ
σ' εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴς εὐχές. Χί-
οι; Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἀγγυηθῶ πὼς θὰ
τὸ ἴδῃς κι' ἐδῶ ὅπως τὸ ἔδωκες στὴ Θεο-
σολονική· λένε ὅμως πὼς ὁ χειμὼνας δὲν
τελειώσε ἀκόμα, ὥστε μπορεῖς νὰ ἐλπίζῃς.

Μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον, Λὴν Ἀλόν, διά-
βασα τὴν ἱστορία τῆς γνωριμίας μας. Σχί-
ρω πολὺ πού ἀποφάσισε νὰ γίνῃς, ἀπὸ
ἀγοραστή, καὶ συνδρομητῆς μου, νὰ πᾶ-
ρῃς καὶ ψευδώνυμο γιὰ νὰ μῆξῃς στὴν κί-
νηση—θὰ εἶδες τὴν ἐγκρίση—καὶ δὲν ἀμ-
φιβάλλω πὼς θὰ ἀνδραχθῇς ἐν ἀπὸ τὰ κα-
λύτερα Διαπλασόπουλα. Πολὺ ὁμορφα καὶ
τὸ σκίτσο σου πού παριστάνει «τὸ παιδί μὲ

τὴ Διάπλαση χαραγμένη στὴ σκέψη του.
Θὰ τὸ μικρύνω λίγο καὶ θὰ τὸ δημοσιεύ-
σω. Ναί, νὰ μοῦ γράψῃς συχνὰ τὰ «ὁμ-
μορφότερα λόγια τῆς ψυχῆς σου».

Πραγματικῶς, Ἀδολάφ, ἡ «Οἰκογένεια
Μαντιζουράνα», στὸν τόμο μου τοῦ 1897,
εἶναι ἀπὸ τὰ ὠραιότερα μυθιστορήματα
πού δημοσίευσες, χιουμοριστικὸ, ἐξυπνότα-
το, πρωτοτυπώτατο, κι' ἔχεις δίκιο πού τὸ
συσταίνεις στὰ Διαπλασόπουλα. Ἐκείνο
τὸ χρὸς ἐπίσης, ἀντὶ «Ἀθηναϊκῶν Ἐπι-
στολῶν», ὁ κ. Φαίδων ἐδημοσίευσεν «Σελί-
δες ἀκ τοῦ Ἡμερολογίου μου». Ἐνα ἄλ-
λο χρὸς καὶ «Ἀθηναϊκὸς περιπάτος». Ἀλλ'
αὐτὰ ἦταν μᾶλλον δοκιμαί, καὶ πάντα
ἐξαναγύριζε στίς «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές»,
πού τὰ παιδιὰ τῆς ἀγαποῦσαν περισσότερο
καὶ γι' αὐτὸ καθεσώθηκαν.

Σὲ ἄλλους δὲν ἔχω τόπο ν' ἀπαντήσω
σήμερα καὶ πολλὰ, πάρα πολλὰ γράμμα-
τα ἀναγκάζομαι νὰ τᾶψῃω καὶ τὸ ἐρχό-
μενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Ὀλιβερ Γουῆστ,
ἄ. (ΞΑ). Φρανσουῖτα, κ. (ΦΖ). Ναυτά-
κι, ἄ. (ΓΣΠ). Δουῖς Ὑορέζος, ἄ. (ΑΧ).
Λόνς Ἀλόν, ἄ. (ΤΖ). Κριναγόρας, ἄ.
(ΚΚ). Ρέμβη, κ. (ΕΚ). Μαγιολούλουδο,
κ. (; ;). Μαρία Συγκλητική, κ. (ΕΤ).
Βασιλοπούλες, κ. (Βρέστε μας). Θεοδώ-
ρος Κολοκοτρώνης, ἄ. (ΘΜ). Ὀκύπους
Ἀχιλλεύς, ἄ. (ΑΜ). Ἐβερίνα, κ. (; ;)

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Μαρία
Στούρα, κ. Μπιάνκα Σορέλλι, κ. Ἀ-
νατέλλαν Ἡλίου, ἄ. Λευκὸς Ἀγγελος, κ.
Σανθὴ Κουκλίτσα, κ. Ὀρεινὸς Κερκύ-
ρας, ἄ. Μεγάλῃ Ἑλλάς, κ. Παναχαί-
κόν, ἄ. Κατάσκοπος 33, ἄ.

Ἦ Διάπλασις ἀσπίζεται τοὺς φίλους
της: Ὀλυμπιονίκη (καὶ μόνο οἱ δικές
σου εὐχές νὰ ἐκκληρωθῶν, μοῦ φτάνει)
εὐχαριστῶ πολὺ) Κρητικὸ Προσκοπάκι
(εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπᾶθμα) Ἐ-
στειλα στὴ νέα μου φίλη τὰ φυλλάδια
ἐξ ἀρχῆς) Διδάνα (ἐλαβα, εὐχαριστῶ ἄ-
νανένωσα) Φιλόσοφον (εὐχαριστῶ γιὰ τὴς
εὐχές) μὰ βέβαια πού τοὺς «θαλασσόλυ-
κους» θὰ τοὺς διαβάξῃς μὲ μεγαλύτην
εὐχαρίστηση ἀπὸ τοὺς εἶδες καὶ στὸν κι-
νηματογράφον· ἄλλωστε τὸ μυθιστορημα
διαφέρει ἀπὸ τὸ φιλμ πού εἶναι διασκευῇ
ἔστειλα δὴν γὰ καὶ λυσόχαρτο) Σειράμιν
(χαίρω πολὺ πού εἶσαι τόσο εὐχαριστημέ-
νη) τὸ κομμάτι σου θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ
σειρά του) Μ. Μυστικὰ δὲν ἀνατυπώθηκαν
ἀκόμα) Ἀγγλὴν (ἐλαβα τὴ Συλλογὴ) στὴ
Σημείωση τῶν Ἑυδῶν θὰ βάλῃς μόνο ὁ-
σα πῆρες σ' ἀποτελέσματα τῶν Διαγωνι-
σμῶν πού δημοσιεύθηκαν ἀπὸ 1ης Δεκεμ-
βρίου 1937 μέχρι 30 Νομβρίου 1938, δηλ.
ἀπ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 287ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων.
ΑΙ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς
21 Μαρτίου.

75. Δεξιόγραφος

Σὰν παπούτσι τὸ φοροῦν
Κι' εὐκολὰ παγοδρομοῦν·
Μὰ μ' ἓνα βουνὸ τὸ ἐνώνεις
Φημισμένο, ἑλληνικὸ,
Καὶ νησάκι φανερώνεις
Στὸ Αἰγαῖο μαγευτικὸ.

Ἠλέκτρα

76. Στοιχειοτονόγραφος

Βασιλοπούλα δημηκίη,
'Αλλὰ καὶ πόσο τραγική,
Πετάει τὸ ἀρχαῖο της,
'Εν' ἄλλο γράμμα ζώνεται,
Καὶ μέρος φανερώνεται
Κοντὰ στὴν 'Αττική,
Ποὺ εἶδε ἡ ἀρχαιότης
Μιά μάχη ἱστορική.

Ἰ' Ἀλκίης Θαλασσινὸς

77. Στοιχειοτονόγραφος

Βγάξεις ἦτα, βάξεις γιώτα
Καὶ τὸν τόνο του κινεῖς,
Καὶ ἀπὸ λάσπη ποὺ ἦταν πρῶτα,
Στὸ κεφάλι τὸ φορεῖς.

Τίνο Ρέτσι

78. Ἀναγραμματισμός

'Ενα μέρος σκιερὸ,
'Απὸ δέντρα, δροσερὸ
'Αναγραμματίζω.
'Ω, μεγάλο ξαφνικὸ,
'Αναστάτωμα, κακὸ,
Τώρα ποὺ ἀντικρύζω!

Ρεφόρτερ

79. Ψαροκόκκαλον

* * * * *

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ
γραμμάτων ὥστε νάναγινώσκονται κατὰ
σειρὰν ἐξ ἀρχῆς: Νῆσος τοῦ Αἰγαίου,
ποταμὸς τῆς Γερμανίας, ἄλλη νῆσος
τοῦ Αἰγαίου, πόλις τῆς Θράκης, με-
τεωρολογικόν, φωτιστικόν, μύριον ὕ-
γρου, σημεῖον τῆς οὐρανιας σφαίρας.
Σεληνιώτικος 'Ορίζων

80. Κρυπτογραφικὸν

12345678 = Μέγας μεταρρυθμιστής.
2342652 = Βαλκανικὸν κράτος.
3542678 = 'Όρος τῆς Συρίας.
4735452 = Ἀμερικανικὸν κράτος.
5176576 = Πόλις τῆς Τουρκίας.
65173278 = Ἅγιος ἱεράρχης.
73128 = Εἶδος πλοίου.
824752 = Χώρα τῆς Γαλλίας.
Πρόμαχος τῆς 'Ελευθερίας

81. Πτερωτὸν Γράμμα

Πᾶσαι αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις
ἔχουν ἀπὸ ἓν γράμμα κοινόν—τὸ πτε-
ρωτόν—τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς
τὴν πρώτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέ-
ραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ οὕτω
καθεξῆς:

Σύμβολον—Θαλασσινὸν ὁστρακόδε-
ρον—Φυτὸν ἀνερωτικόν—Βυζαντινὸς
αὐτοκράτωρ—Μέρος τοῦ πλοίου.

Μελαγχολικὸς 'Ονειροπόλος

82. Μεσοστιχίς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι
ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἡπειρον:
1, Θεατρικὸν ἔργον· 2, Αἴσθησις· 3,
'Αλλη ἡπειρος· 4, Μῆν· 5, Πτηνὸν τῆς
αὐλῆς· 6, Μεγάλῃ θεᾷ.

Νυχτογράφος

83. Γρίφος

το	τι	Τ	Τ
το	τι	ΤΤ	Τ
α	δεῖ	ουκ	Τ Τ Τ α
το	τι	Τ	ΤΤ
το	τι	Τ	Τ

Τζόνκεϋ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ 45

596. Ἀντονυμία (ἄν, τό, νί, μία).—
597. Ἰάβα-λάβα. — 598. Ἀήρ-Ἡρα.—
599. Τὸ τζιτζιφο.—600.

Α Ν Α 601. 'Ο χειμὼν (ΟΧΙ ΜΟΝΟ...)
Α Ρ Τ Α -602. ΚΟΔΡΟΣ
Α Ι Θ Ρ Α (Κ-ὑβος, Οὐ λή,
Α Γ Λ Α Ι Α Δ-αρεῖος, Ρ-οὐς
Α Μ Α Ρ Τ Ι Α 'Ο βολός, Σ-κύ-
Α Μ Β Ρ Α Κ Ι Α ρος).—603. ΣΟ-
Α Ι Γ Ο Κ Λ Η Μ Α ΛΟΜΩΝ·-ΝΙ-
Α Σ Τ Ρ Ο Ν Ο Μ Ι Α ΣΥΡΟΣ (Σι-
Νά, 'Οβίδιος, Λυσίας, ΟνΥξ, Μαρία,
'ΩρΟλόγιον, Νῆσσα).—604. Τὸ πεπρω-
μένον διαφυγεῖν ἀδύνατον. — 605. Αἰ
μεγάλα ψυχὰ ὑποφέρουσιν ἐν σιωπῇ
(ἔ, μέγα λε, ψί, χε ὑπὸ φε, ρου, σύν,
ἐν σι ὀπή).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΛΘ'—150]

Καὶ μένα τί θε νὰ μοῦ ζητήστε νὰ
παίξω ; Μπιάννα Σορέλλι

[ΛΘ'—151]

Ερμίνα, σύμφωνη. Ἀρχίζω μ' ἓνα φιλή !!
Μπιάννα Σορέλλι

[ΛΘ'—152]

Μετὰ λύπης μου διακόπτω ἀλληλογρα-
φία. Λόγοι ἀνώτεροι τῆς θελήσεώς μου.
Ντανιέλ Νταγιέ

[ΛΘ'—153]

Νεότευκτε Σύλλογε «Κωνσταντινουπό-
λεως», πότε θὰ ρίξης τὴν ἀπλογὴ
μπόμπα ; Παρατηρητής

[ΛΘ'—154]

Αλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω κάρτες μὲ
μεγαλύτερα ἀγόρια, κορίτσια. Γράφα-
τε Ρ. Ο. Β. 27 Famagusta, Cyprus.
Δοῦξ 'Υορκέζος

[ΛΘ'—155]

Κατάσκοπε 33, ἔστειλε Μ. Μυστικὰ
καὶ μοῦ ἐπεστράφησαν. Στείλε μου
διεύθυναι σωστή.—Νέο Ἀγριοκρότισο

[ΛΘ'—156]

Η Ρέμβη θάβρη τὴ χαρὰ σ' ἓνα τε-
τραδιάκι ἢ τοπετο ἀπ' ὅλα τὰ δια-
πλασάπουλα. Μεγάλῃ Ἑλλάς, γὰ περιμέ-
νω ; Διεύθυνσις : Εὐλαλίαν Βάγια, Δρά-
μαν, γιὰ τὴ :

[ΛΘ'—157]

Βασιλίσσα Συγκλητικὴ (κουνέλλα), ἂν
βμὲ βρῆς. Μαρία Συγκλητικὴ

[ΛΘ'—158]

Νεφεριτί, Κατάσκοπε 33, Ἀθή.
ΝΕΥΧΑΡΙΣΤΩ. 'Ισις

[ΛΘ'—159]

Τρισκατάρατε, ὁ καινούριος χρόνος ὡς
σοῦ φέρῃ καθεπὶ πόνητῃ χαρὰ καὶ εὐτυ-
χία. Δ)σις: Ἐλενα Παπαδοπούλου, Ναυ-
μυχίας Ἑλλης 40, Πάτρας.—Λένα Χάση

[ΛΘ'—160]

Ροδοβαμμένη Ἀγούλα, ἴσις, Νεφερι-
τί, Διαβολάκια σὰς εὐχομαι εὐτυχι-
σμένο τὸν καινούριον χρόνον, καλὴς μοῦ φίλης.
Λευκὴ Καμέλια

[ΛΘ'—161]

Μιχαὴλ Στρογκώφ, γιὰ τὴ γιορτὴ σου
μῦριες εὐχῆς. Λευκὴ Καμέλια

[ΛΘ'—162]

Μὲ τὸ νέον ἔτος χαίρετοῦμε τὸν Δια-
πλασάκοσμον καὶ ἀλληλογραφοῦμε μ'
ὅλους-ες. Γράφατε : Βιθλιοχαρτοπωλεῖον
Καλοκαιρινὸν, Βόλον, διὰ : Βασιλοπούλες

[ΛΘ'—163]

Παρόραμα : Στὴν [ΛΘ'—139] θέλε
ἀντὶ Γεώργιον Σταυρόπουλον, Γεώρ-
γιον Σπυρόπουλον.

[ΛΘ'—164]

Διαπλασάπουλα, Σὰς ὑπεθυμίζομεν τὸν
διαγωνισμόν μας [ΛΘ'—83]. Εὐχαρι-
στοῦμεν ὅσους ἔστειλαν καὶ περιμένομεν
ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους. «ΟΙ 13»

[ΛΘ'—165]

Ἰππότη τῆς Βελγισσῆς, ἡ [ΛΘ'—108]
δὲν σὲ δείχνει καθόλου ἸΠΠΟΤΗ
«ΟΙ 13»

[ΛΘ'—166]

Κατάσκοπε 33, εὐχαριστῶ ἀντεψύχο-
μαι ὁμοίως. (Καθυστερημένη).

Ντένκετιβ-Φάντασμα

[ΛΘ'—167]

Ας μὲ συγχωρήσουν τὰ Διαπλασάπουλα,
ἀπὸ λόγῳ τῶν πολλῶν μαθημάτων ἀ-
δυνατῶν νὰ ἀλληλογραφήσω.

Μελαγχολικὸς 'Ονειροπόλος

[ΛΘ'—168]

Θέλοντας νὰ γνωρισθῶμε καλλίτερα
μὲ τὸν Διαπλασάκοσμον προκηρύσσομεν
τὸν Ἀ' μας διαγωνισμό μὲ θέμα πρωτότυ-
πο : Τὸ καλλίτερον βασιλικὸ ἀνέκδοτο.
Προθεσμία διμηνῆ. Συμμετοχὴ διδραχμῇ.
Περιμένομεν ἀπ' ὅλων τὸν Διαπλασάκοσμον.
'Ιδιαιτέρως ἀπὸ τοὺς συλλόγους. Δ)σις :
'Αντιγόνῃ Τζώρτζη, Ἀλεξανδρείας 9, Θεο-
σαλονίκη.—Σύλλογος: «ΟΛΥΜΠΙΟΙ ΘΕΟΙ»

[ΛΘ'—169]

Ανταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλους-ες.
Στείλατε Δ)σιν «Σύλλογον Ὀλυμπίων
Θεῶν» διὰ Ἑρμῆν

[ΛΘ'—170]

Σουλπίκιε Καστιλλάν, τόσο θαυμάζεις
τὸν γραμματέα τοῦ Καστανιάκ ;
Τζόνκεϋ, Μόννα-Λίτσα

[ΛΘ'—171]

Ανταλλάσσω τετραδιάκια μὲ ὅλους-ες.
Δ)σις : Εἰρήνην Τριανταφύλλου Ἀλ-
καίου 19 Μυτιλήνην διὰ : PINTINTIN

[ΛΘ'—172]

Στέλλα Βιολάντη, ἐπαγγέλθες στὴν ἐνερ-
γὸν κίνησιν ;

Μελαγχολικὸς 'Ονειροπόλος

[ΛΘ'—173]

Αγαπητὸ Ἀγκάθι δεχθῆτε τὴν ἀπειρὴ
συμπάθειά μου στὸ θάνατο τοῦ πατέρα
σας. Νᾶχετε ἀδιάκοπα κουράγιο κι' ἀγάπη
στὴ ζωὴ. Μὴ ἔσχατε τὴ δόξα, τὴ θάλασ-
σα, τὰ βουνά, τὰ δέντρα. Σὰς θυμᾶμαι
πάντα. Μπετόβεν

[ΛΘ'—174]

Απωλέσθησαν ἰδιοκτήτῃραι α]π Τουρμα-
νῆς καὶ Ποσειδωνίας, μήπως παρέμει-
ναν εἰς Λαζαρέττα ;

Ταχυδρόμος τῆς Λυὼν

[ΛΘ'—175]

Δνίς Μέμπη, τώρα ἦλθε ἡ μανία τοῦ
φεστού. Ταχυδρόμος τῆς Λυὼν

[ΛΘ'—176]

Ὁσα διαπλασάπουλα-ες ἀλληλογραφοῦ-
νε, θάβιναν μεγάλῃ χαρὰ μ' ἓνα γράμ-
μα τοῦς στὸ καινούριον σύντροφό τους :
«Δοξασμένο Νησί». Γράφατε : Εὐστρά-
τιον Ἀργυρόπουλον, Φάωνος 1, Μυτιλήνην
διὰ : ΔΟΞΑΣΜΕΝΟ ΝΗΣΙ